

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
etunimi.sukunimi@pirha.fi
pirha.fi

Vastaus valtuustoaloitteeseen
24.6.2026

Valtuustoaloite: Riittävää psykososiaalista tukea syöpää sairastavalle henkilölle ennen kuin hoidot ovat alkaneet

Aluevaltuutettu Katariina Pylsy on tehnyt aluevaltuustossa 16.2.2026 (§ 19) aluevaltuustoaloitteen riittävän psykososiaalisen tuen varmistamisesta syöpää sairastavalle henkilölle ennen kuin hoidot alkavat. Valtuustoaloitteessa esitetään, että syöpää sairastaville henkilöille järjestetään riittävää psykososiaalista tukea erityisesti diagnoosin saamisen jälkeisessä odotusajassa ennen hoitojen alkamista. Aloitteessa perustellaan esitystä syövän yleisyydellä, potilaiden psyykkisellä kuormituksella diagnoosivaiheessa sekä tutkimusnäytöllä psykososiaalisen ja vertaistuen merkityksestä.

Psykososiaalinen tuki syöpäpotilaiden hoitopolun alkuvaiheessa

Aloite syöpäpotilaiden varhaisesta psykososiaalisesta tuesta koskettaa koko Pirkanmaan hyvinvointialueen sairaalapalveluita, sillä syöpien diagnostiikka ja ensimmäinen diagnoosista kertominen tapahtuu käytännössä lähes aina muilla erikoisaloilla kuin syöpätaudeilla. Syöpäsairauksien diagnostisia tutkimuksia ja leikkaushoitoja toteutetaan laajasti Pirkanmaan hyvinvointialueella Taysissa seuraavilla vastuualueilla: korva- ja suusairaudet, neuroalat, tuki- ja liikuntakeskus, naistentaudit ja synnytykset, keuhko-, iho- ja allergiasairaudet, kirurgia ja gastroenterologia. Lisäksi verisyövät hoidetaan kokonaisuudessaan veritautien keskuksessa sisätautien vastuualueella. Tays Syöpäkeskus kehittää syöpien hoidon kokonaisuutta kaikilla vastuualueilla. Syöpäkeskuksen tavoitteena on, että kaikilla syöpäpotilailla on yhdenmukaiset mahdollisuudet tukipalveluihin.

Tays on läpikäynyt OECl:n (Organisation of European Cancer Institutes) akkreditoinnin, jonka laatukriteereissä nostetaan esiin psykososiaalinen tuki. Auditoinnin loppuraportissa nostettiin esiin tarve kehittää psykososiaalisia palveluita, joiden tarjoaminen on arvioijien mukaan tällä hetkellä riittämättömällä tasolla. OECl-kriteerien mukaan edellä mainituilla vastuualueilla tulisi olla määritellyt syöpäpotilaiden diagnostiikkaprosessit. Keskeiseksi prosessissa nousee syöpäpotilaiden kohtaamiseen koulutettu sairaanhoitaja, joka informoi potilasta asioiden etenemisestä jo diagnostiikkavaiheessa, tarjoaa mahdollisuutta psykososiaaliseen tukeen ja ohjaa tukipalvelujen piiriin. Erinomaisiksi malliesimerkeiksi muille vastuualueille syöpäsairaanhoitajatoiminnasta nousee Tuki- ja liikuntakeskuksen sarkoomahoitaja sekä kirurgian vastuualueen Hatanpään sairaalan rintahoitajatoiminta.

Taysin psykososiaalinen yksikkö on potilaiden käytettävissä koko hoitopolun ajan. Yksikön nykyresursointi ei kuitenkaan mahdollista, että potilaita ohjattaisiin suuressa määrin palveluun jo varhaisessa vaiheessa. Pirkanmaan syöpäyhdistys tarjoaa ilmaiseksi psykososiaalisen tuen ammattilaisten palveluita. Valitettavasti jo vuosien haasteena on ollut potilasohjauksen puute Taysista Pirkanmaan syöpäyhdistyksen psykososiaalisen tuen palveluihin. OLKA® on koordinoitua järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa, jota Pirkanmaalla toteutetaan kaikissa neljässä Taysin sairaalassa. Toiminta tarjoaa potilaille ja heidän läheisilleen tietoa järjestöjen ja hyvinvointialueen palveluista sekä vertaistukijoiden ja vapaaehtoisten antamaa tukea. Lisäksi OLKA välittää kokemustoimijoita sairaaloissa. Potilaiden ohjaaminen tähän palveluun on vielä osin puutteellista.

Psykososiaalisen tuen kehittäminen on yksi Tays Syöpäkeskuksen kehittämiskohteista ja myös yksi syksyllä 2025 julkaistun kansallisen syöpästrategian tavoitteista. Tays Syöpäkeskuksessa pyritään aktiivisesti saamaan syöpäsairaanhoitajamalli toimimaan kaikissa syöpädiagnostiikkaa tekevissä yksiköissä sekä kehittämään psykososiaalisen tuen potilasohjausta. Yhdistämällä syöpähoitajatoiminta ja digitaalinen toiminta, kuten TaysPolkuun lisättävä viesti Pirkanmaan syöpäyhdistyksen toiminnasta, OLKA toiminnasta ja psykososiaalisesta tuesta, voidaan psykososiaalista tukea tarjota yhdenvertaisesti sekä digikäyttäjille että ei-digikäyttäjille.

Psykososiaalisen neuvonnan ja ohjauksen toteutumista eri vastuualueilla voidaan seurata nykyistä paremmin tehostamalla kirjaamista. Psykososiaalisten palvelujen riittävyys on ollut ja tulee olemaan Tays Syöpäkeskuksen potilasraadin seurattavien asioiden listalla.

Johtopäätökset

Kuten valtuustoaloitteessa todetaan, oikeaan aikaan ja tarpeeseen annettu psykososiaalinen tuki on olennaisen tärkeä tekijä siinä, miten syöpään sairastunutta autetaan sopeutumaan uuteen ja yllättävään tilanteeseen sekä kestäämään hoitojen aiheuttama kuormitus. Pirkanmaan hyvinvointialueella psykososiaalisten palvelujen tarjoamista ja saatavuutta tulee edistää eri tavoin: ohjaamalla potilaita entistä paremmin kolmannen sektorin palveluihin mutta myös kehittämällä edelleen psykososiaalisen tuen yksikön toimintaa sekä vastuualueilla tehtävää toimintaa.

Toimielinkäsittely

Aloitteeseen ei ole kohdistunut valiokunta- tai jaostokäsittelyä.

Tampereella 24.6.2026

Sirpa Rainesalo, vastaava johtajaylilääkäri

Olli Leppänen, sairaalapalveluiden ylilääkäri

Annika Auranen, ylilääkäri ja johtaja, Tays Syöpäkeskus

Leena Tiainen, toimialuejohtaja, ylilääkäri, syövän hoito, kirurgia ja vatsasairaudet toimialue

Maarit Bärlund, vastuualuejohtaja, syövänhoidon vastuualue

Annika Sarosi, ylihoitaja, syövänhoidon vastuualue